

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Naděždy Řehákové a soudkyň JUDr. Ivanky Havlíkové a Mgr. Ing. Silvie Svobodové ve věci

žalobce: **Ostravské opravny a strojírny, s.r.o., IČO: 46581979**
se sídlem 28. října 1610/95, Moravská Ostrava, 702 00 Ostrava

zastoupen JUDr. Mario Hanákem, advokátem
se sídlem Matiční 730/3, 702 00 Ostrava

proti

žalovanému: **Úřad pro ochranu osobních údajů**
se sídlem Ppkl. Sochora 27, 170 00 Praha 7

za účasti: **ČD Cargo, a.s., IČO: 28196678**
se sídlem Jankovcova 1569/2c, 170 00 Praha 7,
zastoupen Mgr. Miloslavem Strnadem, advokátem se sídlem
Jugoslávská
620/29, Praha 2

o žalobě proti rozhodnutí ČD Cargo, a.s. ze dne 25. 7. 2019, č. j. 0175/2019/O25,

takto:

- I. Rozhodnutí ČD Cargo, a.s. ze dne 25. 7. 2019, č. j. 0175/2019/O25, se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení ve výši 34 684 Kč do jednoho měsíce od právní moci rozsudku k rukám zástupce žalobce JUDr. Mario Hanáka, advokáta.
- III. Osoba zúčastněná na řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

- I. **Předmět řízení a dosavadní průběh řízení**

1. Žalobce se podanou žalobou domáhal přezkoumání v záhlaví uvedeného rozhodnutí ČD Cargo, a.s. (dále též „původní žalovaný“ či „OZŘ“), kterým nebylo vyhověno jeho odvolání proti rozhodnutí ze dne 3. 7. 2019, č. j. 0175/2019/O25 (dále jen „rozhodnutí o odmítnutí“), jímž původní žalovaný odmítl žádost žalobce o poskytnutí informací ve smyslu zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „informační zákon“) ze dne 23. 6. 2019 (dále jen „žádost“). V žádosti žalobce požadoval poskytnutí konkrétních informací k činnosti původního žalovaného, které v žádosti specifikoval.
2. Rozhodnutí o odmítnutí původní žalovaný zdůvodnil tím, že není povinným subjektem k poskytování informací dle informačního zákona, neboť jeho účelem je dosahování zisku, nikoli uspokojování veřejných potřeb, převažují v něm soukromé prvky existence obchodní společnosti, neprovozuje veřejnou drážní dopravu a nesplňuje definiční znaky instituce hospodařící s veřejnými prostředky, jež vymezil Ústavní soud v nálezech ze dne 24. 1. 2007, sp. zn. I. ÚS 260/06 (dále jen „nález Letiště Praha“) a ze dne 20. 6. 2017, sp. zn. IV. ÚS 1146/16 (dále jen „nález ČEZ“). V žalobou napadeném rozhodnutí na toto rozhodnutí o odmítnutí odkázal a uvedl, že ani jedno z předmětných rozhodnutí není rozhodnutím ve smyslu informačního zákona.
3. Žalobce v žalobě namítal, že je původně žalovaný povinen poskytnout mu požadované informace a že jej nevyhověním žádosti zkrátil na právu na informace garantovaném čl. 17 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“). Odmítl, že by z nálezů Letiště Praha a ČEZ vyplývalo, že původní žalovaný není povinným subjektem dle informačního zákona. Tyto nálezy byly překonány aktuálním nálezem Ústavního soudu ze dne 2. 4. 2019, sp. zn. II. ÚS 618/18 (dále jen „nález OTE“). S odkazem na rozsudky zdejšího soudu ze dne 3. 4. 2019, č. j. 9 A 21/2016-45 a ze dne 17. 5. 2018, č. j. 9 A 230/2015-51, v němž zdejší soud judikoval, že společnost České dráhy, a.s., IČO: 709 94 226 (dále jen „společnost České dráhy“) je povinným subjektem dle informačního zákona, uvedl, že závěr učiněný v nálezu ČEZ nelze uplatnit ve vztahu k obchodní korporaci, jejímž jediným společníkem je stát, územně samosprávný celek či jiný povinný subjekt dle informačního zákona. Původní žalovaný je vlastněn jediným akcionářem, kterým je právě společnost České dráhy, ta má tudíž na jeho činnost rozhodující vliv. Jediným akcionářem společnosti České dráhy je přitom Česká republika. Proto je původní žalovaný v souladu s nálezem OTE veřejnou institucí, tedy povinným subjektem dle informačního zákona. Požadované informace nadto nejsou typem informací, jejichž neposkytnutí by mělo v informačním zákoně oporu. Dodal, že poskytnutí požadovaných informací je i ve veřejném zájmu, tak, aby se vyloučilo možné podezření, že by původní žalovaný mohl ohrožovat bezpečnost na dráze a porušovat trestněprávní předpisy. Žalobce proto navrhl, aby soud žalobou napadené rozhodnutí a rozhodnutí o odmítnutí zrušil a původně žalovanému nařídil povinnost poskytnout mu požadované informace.
4. Původní žalovaný ve vyjádření k žalobě ze dne 1. 11. 2019 setrval na stanovisku, že není povinným subjektem dle informačního zákona, protože není povinen poskytnout žalobci požadované informace. Uvedl, že současná kritéria pro určení instituce vycházejí zejména z nálezů Letiště Praha, dle něž jsou podstatné tyto okolnosti:
 - a) způsob vzniku (zániku) instituce (z pohledu přítomnosti či nepřítomnosti soukromoprávního úkonu),
 - b) hledisko osoby zřizovatele (z pohledu toho, zda je zřizovatelem instituce jako takové stát či nikoli),

- c) subjekt vytvářející jednotlivé orgány instituce (z toho pohledu, zda dochází ke kreaci orgánů státem či nikoli),
 - d) existence či neexistence státního dohledu nad činností instituce, a
 - e) veřejný účel instituce.
5. Prostřednictvím těchto kritérií je nutno zkoumanou instituci posuzovat a podle výsledku dojít k závěru o její veřejné či soukromé povaze, podle toho, jaká povaha bude z komplexního posouzení daných kritérií převažovat.
6. Uvedl, že žalobce se s uvedenými kritérii nikterak nevypořádal, a to přestože jsou platná i podle nálezu OTE, na nějž v žalobě odkazoval. Z žaloby není zřejmé, proč dle žalobce lze v souladu s nálezem OTE považovat žalovaného za povinný subjekt dle informačního zákona. Nález OTE nelze na původního žalovaného vztáhnout, neboť společnost OTE, a.s. je v klíčových znacích od původního žalovaného odlišná, poměrům žalovaného je bližší společnost ČEZ, a.s., jíž se týká nález ČEZ. Z nálezu OTE vyplývá, že společnost OTE, a.s. naplňuje v podstatné míře znaky veřejné instituce, neboť byla zřízena na základě rozhodnutí Ministerstva průmyslu a obchodu, její činnost je vymezena v zákoně č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), podílí se přímo na výkonu veřejné moci, vykonává na území ČR monopolní činnost a energetický zákon její existenci předpokládá a přímo definuje její postavení. Naproti tomu původní žalovaný byl zřízen soukromoprávním aktem, jeho činnost se řídí zákonem č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích (dále jen „ZOK“), vystupuje tedy jako soukromoprávní subjekt, nepodílí se na výkonu veřejné moci a nemá monopolní postavení na trhu, působí jako neveřejný nákladní dopravce na plně konkurenčním trhu a účastní se hospodářské soutěže. Jeho cílem je dosahování zisku v plně konkurenčním podnikatelském prostředí při soutěži s ostatními podnikateli. Poskytování informací dle informačního zákona by znamenalo negativní zásah do jeho postavení a přineslo by nerovnost mezi ním a ostatními podnikateli.
7. Původní žalovaný dále nesouhlasil, že by nálezem OTE byly nálezy Letiště Praha a ČEZ překonány. Uvedl také, že skutečnost, že je jeho jediným akcionářem společnost České dráhy, a.s., jejímž jediným akcionářem je Česká republika, z něj nedělá veřejnou instituci. Původní žalovaný je obchodní korporací – akciovou společností, podnikatelem vykonávajícím obchodní činnost za účelem dosažení zisku. K rozsudku zdejšího soudu č. j. 9 A 230/2015-51 uvedl, že se nejedná o konečné rozhodnutí v dané věci, společnost České dráhy proti němu podala kasační stížnost, o níž nebylo v době podání vyjádření rozhodnuto (*pozn. soudu: kasační stížnost byla rozsudkem NSS ze dne 27. 2. 2020, č. j. 8 As 145/2018-61 zamítnuta*). Poukázal na rozsudek zdejšího soudu ze dne 26. 9. 2017, č. j. 8 A 80/2017-50, v němž soud vyslovil, že společnost České dráhy postavení veřejné instituce dle informačního zákona naopak nemá.
8. Dále upozornil, že jedním z kritérií pro určení veřejné instituce je veřejný účel instituce. Instituce zřízené za veřejným účelem dle NSS obstarávají věci typicky ve veřejném zájmu nebo určené pro veřejnost (poskytují zcela nebo zčásti prostřednictvím tržního mechanismu určité služby související více či méně s veřejným zájmem, například provozují letiště, sportoviště, koupaliště, kulturní a umělecké instituce, městskou hromadnou dopravu, vyrábějí elektřinu, provádějí jiné faktické činnosti jako například vědecký výzkum, nejrůznější měření, analýzy aj.). Původní žalovaný svou činností spadá mimo tento rámec - činnost provozuje za účelem dosažení zisku, hlavním předmětem jeho činnosti je provozování drážní dopravy podle zákona č. 266/1994 Sb., o dráhách (dále jen

„zákon o dráhách“) v rozsahu vydaných licencí a je oprávněn provozovat pouze neveřejnou drážní dopravu. Vstupuje do smluvních vztahů pouze jako neveřejný nákladní dopravce, a to vždy na individuální bázi s individuálními smluvními partnery a tento vztah se vždy řídí pouze mezi stranami individuálně dohodnutými smluvními podmínkami. Účel činnosti původně žalovaného nelze žádným způsobem vykládat jako uspokojování obecných přepravních potřeb, tj. jako uspokojování obecného/veřejného zájmu. Provozuje činnost, jež má čistě obchodní povahu a účel. V důsledku provozování pouze neveřejné drážní dopravy není ani zadavatelem ve smyslu zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek (dále jen „ZZVZ“), vymezení veřejné instituce podle informačního zákona a zadavatele podle ZZVZ se přitom v podstatných ohledech prolínají. Oba zákony podle judikatury totožně vyžadují u subjektů, které jim mají podléhat, veřejný zájem na jejich provozu. K tomu odkázal na výsledky šetření Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže (dále jen ÚOHS“), který konstatoval, že z důvodu absence poskytování služeb veřejnosti, resp. veřejného zájmu, nespadá žádná z jeho činností pod relevantní činnost dle ZZVZ.

9. Závěrem dodal, že žádost lze považovat za šikanózní a nekalou, cílící na jeho poškození. Poskytování informací konkurenčním subjektům, jakým žalobce je, pro využití v hospodářské soutěži není naplněním účelu informačního zákona. Nesouhlasil, že by poskytnutí požadovaných informací bylo ve veřejném zájmu, a zdůraznil, že smyslem informačního zákona není dohled nad dodržováním trestněprávních předpisů. Dodal, že žalobou napadené rozhodnutí, jakož i rozhodnutí o odmítnutí, lze považovat pouze za neformální vyjádření k žádosti, nikoli za rozhodnutí ve smyslu § 65 a násl. s. ř. s. Za takové situace je žaloba nepřipustná. Pokud by soud žalobu neodmítl pro nesplnění podmínek ve smyslu § 65 a násl. s. ř. s., navrhl zamítnutí žaloby.
10. Žalobce na toto vyjádření původního žalovaného reagoval replikou, v níž nad rámec žalobní argumentace uvedl, že vzhledem k tomu, že se nález ČEZ nevztahuje na společnosti, jejichž jediným vlastníkem je stát, je na projednávaný případ možné aplikovat pouze nález OTE. Nález OTE oproti překonaným nálezům Letiště Praha a ČEZ již neklade na právnickou osobu žádná jiná kritéria pro to, aby se jednalo o veřejnoprávní korporaci ve smyslu informačního zákona. Kritéria založená těmito nálezy jsou proto v projednávaném případě irelevantní, jediným kritériem je stoprocentní majetková účast státu. Irelevantní je i změna licence žalovaného pouze na provoz neveřejné drážní dopravy, tato změna byla pouze účelovou snahou o to, aby nebyl transparentní a nemusel se řídit ZZVZ. Dodal, že veřejnost má právo kontrolovat, zda se veřejné instituce nedopouštějí v rámci své činnosti trestných činů.
11. Původní žalovaný ve vyjádření k replice ze dne 5. 11. 2020 zopakoval, že nálezy Letiště Praha a ČEZ nejsou nálezem OTE překonány. Žalobcovo tvrzení, že kritéria v nich vymezená jsou v projednávaném případě irelevantní, je v přímém rozporu s nálezem OTE, neboť majetková účast státu nebyla jediným kritériem, které v něm Ústavní soud zkoumal. Ústavní soud v něm konstatoval splnění znaků veřejné instituce vymezených uvedenými předchozími nálezy, když je zřejmé, že považoval za klíčové, že společnost OTE byla zřízena zvláštním zákonem, kterým se řídí i její činnost, a že je její existence taxativně vymezena v energetickém zákoně s tím, že další činnost může vykonávat pouze po schválení Ministerstva průmyslu a obchodu. Tyto skutečnosti však pro žalobce neplatí, a není tak důvod nález OTE na projednávaný případ vztahovat. Tvrzení žalobce o irelevantnosti kritérií výše uvedených dřívějších nálezů vyvrací také odborná literatura a judikatura zdejšího soudu, podle nichž je klíčovým kritériem veřejné instituce zejména její

veřejný účel. Závěrem upozornil na aktuální usnesení zdejšího soudu ze dne 14. 10. 2020, č. j. 5 A 45/2017-86, v němž soud dospěl k závěru, že jej nelze za současného právního stavu považovat za veřejnou instituci podle informačního zákona.

12. Žalobce v reakci na toto vyjádření původního žalovaného k replice uvedl, že Ústavní soud v nálezu OTE konstatoval, že právě proto, že je společnost OTE ze 100 % vlastněna státem, je veřejnou institucí z hlediska kritérií dle nálezů Letiště Praha a ČEZ. Upozornil, že některé senáty Ústavního soudu ztotožňují okruh povinných subjektů dle informačního zákona s okruhem subjektů povinných uveřejňovat smlouvy v registru smluv dle zákona č. 340/2015 Sb., o zvláštních podmínkách účinnosti některých smluv, uveřejňování těchto smluv a o registru smluv (zákon o registru smluv). Do tohoto okruhu spadá také původně žalovaný. Dále uvedl, že původně žalovaný byl založen na základě usnesení vlády ČR, tedy nevznikl soukromoprávním úkonem, navíc je národním dopravcem s tržním podílem 60,16 %.

II. První posouzení Městským soudem v Praze

13. Za tohoto stavu se soud se v první řadě zabýval otázkou, zda jsou splněny zákonem stanovené podmínky pro to, aby mohl žalobou napadené rozhodnutí věcně přezkoumat a došel k závěru, že není dána pravomoc správních soudů věc rozhodnout, což představuje neodstranitelný nedostatek podmínek řízení [§ 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s.], pro který soud žalobu usnesením ze dne 2. 12. 2020, č. j. 9 A 109/2019-118 odmítl a rozhodl o vrácení soudního poplatku a nákladech řízení. V rámci tohoto usnesení soud posoudil věc následovně:
14. Podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. platí, že *nestanoví-li tento zákon jinak, soud usnesením odmítne návrh, jestliže soud o téže věci již rozhodl nebo o téže věci již řízení u soudu probíhá nebo nejsou-li splněny jiné podmínky řízení a tento nedostatek je neodstranitelný nebo přes výzvu soudu nebyl odstraněn, a nelze proto v řízení pokračovat.*
15. Podle § 4 odst. 1 s. ř. s. soudy ve správním soudnictví rozhodují a) o žalobách proti rozhodnutím vydaným v oblasti veřejné správy orgánem moci výkonné, orgánem územního samosprávného celku, jakož i fyzickou nebo právnickou osobou nebo jiným orgánem, pokud jim bylo svěřeno rozhodování o právech a povinnostech fyzických a právnických osob v oblasti veřejné správy (dále jen „správní orgán“), b) o ochraně proti nečinnosti správního orgánu, c) o ochraně před nezákonným zásahem správního orgánu, d) kompetenčních žalobách. Podle § 4 odst. 2 s. ř. s. ve správním soudnictví dále soudy rozhodují a) ve věcech volebních a ve věcech místního a krajského referenda, b) ve věcech politických stran a politických hnutí, c) o zrušení opatření obecné povahy nebo jeho částí pro rozpor se zákonem.
16. Podle § 65 odst. 1 s. ř. s. platí, že *kdo tvrdí, že byl na svých právech zkrácen přímo nebo v důsledku porušení svých práv v předcházejícím řízení, úkonem správního orgánu, jímž se zakládají, mění, ruší nebo závazně určují jeho práva nebo povinnosti, (dále jen „rozhodnutí“), může se žalobou domáhat zrušení takového rozhodnutí, popřípadě vyslovení jeho nicotnosti, nestanoví-li tento nebo zvláštní zákon jinak.*
17. Podle § 69 s. ř. s. platí, že *žalovaným je správní orgán, který rozhodl v posledním stupni, nebo správní orgán, na který jeho působnost přešla.*
18. Podle článku 4 odst. 1 Listiny platí, že *povinnosti mohou být ukládány toliko na základě zákona a v jeho mezích a jen při zachování základních práv a svobod.*

19. Podle článku 17 odst. 5 Listiny platí, že *státní orgány a orgány územní samosprávy jsou povinny přiměřeným způsobem poskytovat informace o své činnosti. Podmínky a provedení stanoví zákon.*
20. Podle § 2 odst. 1 informačního zákona platí, že *povinnými subjekty, které mají podle tohoto zákona povinnost poskytovat informace vztahující se k jejich působnosti, jsou státní orgány, územní samosprávné celky a jejich orgány a veřejné instituce.*
21. Podle § 24 odst. 1 zákona o dráhách platí, že *drážní doprava může být provozována veřejně nebo neveřejně. Podle odst. 2 platí, že veřejná drážní doprava je doprava provozovaná dopravcem k uspokojování obecných přepravních potřeb podle předem vyhlášených přepravních podmínek, zveřejněného jízdního řádu a tarifu. Podle odst. 3 platí, že neveřejná drážní doprava je doprava provozovaná dopravcem k uspokojování individuálních přepravních potřeb podle smluvních podmínek.*
22. Soud zdůraznil, že účastníky řízení nastolená klíčová otázka, zda původně žalovaný je či není veřejnou institucí, a tedy povinným subjektem podle § 2 odst. 1 informačního zákona, je bez ohledu na takto vymezený předmět sporu otázkou předběžnou, jejíž zodpovězení je nutné pro závěr o samotné existenci rozhodnutí ve smyslu informačního zákona a § 65 odst. s. ř. s., a tudíž i o existenci předmětu soudního přezkumu. Pokud je požadováno poskytnutí informace po subjektu, na nějž se informační zákon nevztahuje, nemá takový subjekt nejen povinnost požadovanou informaci poskytnout, ale ani pravomoc k vydání rozhodnutí o odepření informace, resp. o odmítnutí žádosti o poskytnutí informace. Soud tedy nemůže přistoupit k věcnému přezkumu žalobní námitky týkající se odepření poskytnutí požadované informace, nebudou-li naplněny podmínky řízení spočívající v existenci rozhodnutí, jakož i správního orgánu (povinného subjektu), který by toto rozhodnutí ve smyslu § 65 a násl. s. ř. s. vydal. V řízeních, týkajících se žádostí o poskytnutí informací dle informačního zákona, je proto pro posouzení pravomoci soudů ve správním soudnictví klíčová úvaha, zda je původně žalovaný, po němž jsou informace požadovány, v postavení povinného subjektu dle § 2 odst. 1, 2 téhož zákona. Pokud povinným subjektem je, je nutné na něho nahlížet v souladu s definicí obsaženou v § 4 odst. 1 písm. a) s. ř. s. jako na správní orgán, který může autoritativně působit v oblasti veřejných subjektivních práv a povinností. V opačném případě by soud musel žalobu odmítnout, byť by tak mohl učinit až poté, kdy by postavení žalovaného z pohledu informačního zákona vyhodnotil hmotněprávně. Bez odpovědi na tuto otázku není postaveno najisto, zda je vůbec dána pravomoc soudů ve správním soudnictví (viz rozsudek NSS ze dne 4. 12. 2014, č. j. 9 As 56/2014-28).
23. Povinnost veřejné moci poskytovat informace je zakotvena v článku 17 odst. 5 Listiny a informačního zákona je jedním ze zákonných instrumentů, který toto právo na informace umožňuje realizovat zejména tím, že vymezuje povinné subjekty a rozsah jejich informačních povinností. Nelze přitom přehlížet, že smyslem práva na informace je kontrola činnosti veřejné správy, mj. též kontrola vynakládání veřejných prostředků a hospodaření s veřejným majetkem (viz rozhodnutí NSS ze dne 7. 5. 2008, č. j. 1 As 17/2008-67). Jelikož původně žalovaný není správním orgánem, územně samosprávným celkem či jeho orgánem, bylo namísto zkoumat, zda má postavení veřejné instituce, tedy zda je subjektem soukromého práva a informační povinnost dle informačního zákona jej nestíhá, nebo naopak zda je subjektem, jehož veřejnoprávní charakter (v širším smyslu) jeho informační povinnost ve smyslu informačního zákona predikuje. Výkladem termínu „veřejná instituce“ se v jednotlivých případech konkrétních subjektů zabývala četná judikatura správních soudů i Ústavního soudu a vytyčením relevantních hledisek vytvořila

obecně aplikovatelné vodítko, pomocí kterého lze odlišit soukromou instituci od veřejné. Za judikaturní pilíře lze v tomto směru označit především nálezy Letiště Praha a nálezy ČEZ. Oba tyto nálezy se doplňují a nejsou ve vzájemné kolizi (srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 2. 4. 2019 sp. zn. II. ÚS 618/18), přičemž vychází z následujících pěti základních definičních znaků, jejichž optikou je třeba posuzovat, zda má posuzovaný subjekt veřejnoprávní či soukromoprávní charakter:

- a) způsob vzniku (zániku) instituce (z pohledu přítomnosti či nepřítomnosti soukromoprávního úkonu);
 - b) hledisko osoby zřizovatele (z pohledu toho, zda je zřizovatelem instituce jako takové stát či nikoli; pokud ano, jedná se o charakteristický rys veřejné instituce);
 - c) subjekt vytvářející jednotlivé orgány instituce (z pohledu toho, zda dochází ke kreaci orgánů státem či nikoli; pokud ano, jedná se o charakteristický rys veřejné instituce);
 - d) existence či neexistence státního dohledu nad činností instituce (existence státního dohledu je typickým znakem veřejné instituce);
 - e) veřejný nebo soukromý účel instituce (veřejný účel je typickým znakem veřejné instituce)
24. Nelze se přitom ztotožnit s tvrzením žalobce, že nálezy OTE, jenž je aktuálnější než nálezy Letiště Praha a ČEZ, překonal tyto nálezy v tom smyslu, že výše uvedená kritéria učinil irelevantními a založil nadále jediné kritérium pro posouzení, zda subjekt je či není veřejnou institucí, a tedy povinným subjektem dle informačního zákona, a to kritérium stoprocentní majetkové účasti státu. Ústavní soud totiž v nálezu OTE posuzoval také ostatní kritéria stanovená nálezy Letiště Praha a ČEZ, na něž také odkazoval. Tato skutečnost vyplývá z bodů 18 až 21 nálezu OTE, za všechny soud uvádí citaci bodu 21, z něhož je uvedené zcela zřejmě patrné: *„Lze tak učinit závěr, že vedlejší účastník (pozn. soudu: tedy společnost OTE) splňuje znaky veřejné instituce jak z hlediska dosud nepřekonaného nálezu Letiště Praha, tak také podstatné části argumentace obsažené v nálezu ČEZ. Za těchto okolností proto napadená rozhodnutí správních soudů neobstojí pro jejich rozpor s ústavně zaručeným základním právem na informace podle čl. 17 odst. 1 a 5 Listiny.“*
25. Soud proto přistoupil k posouzení toho, zda původně žalovaný naplňuje jednotlivá kritéria veřejné instituce či nikoli. V této souvislosti považoval za potřebné odkázat na rozhodnutí NSS ze dne 8. 4. 2020, č. j. 10 As 227/2018-41 a ze dne 27. 2. 2020, č. j. 8 As 145/2018-61, v nichž bylo akcentováno, že: *„K určení toho, zda lze obchodní společnost podřadit pod pojem „veřejná instituce“ podle § 2 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím, musí být (kumulativně) splněna jak kritéria uvedená v nálezu ČEZ (v bodech 70 a 71 tohoto nálezu), tak kritéria veřejné instituce, jak byla definována v nálezu Letiště Praha. Jinými slovy je zapotřebí, aby akcie či podíly obchodní společnosti byly ze 100 % vlastněny státem (v širším slova smyslu) a zároveň aby byla splněna kritéria vymezená v nálezu Letiště Praha (...)“* (zvýraznění podtržením přidáno soudem). Soud dále uvedl, že se posuzovanou otázkou zabýval již ve svém usnesení ze dne 14. 10. 2020, č. j. 5 A 45/2017-86, v němž dospěl k níže odůvodněnému závěru, že původně žalovaný není za současného právního stavu veřejnou institucí, a tedy není povinným subjektem dle informačního zákona. Soud neměl důvod se od těchto svých závěrů v projednávaném případě odklánět.
26. Stran posouzení způsobu vzniku (a zániku) žalovaného dle v pořadí prvního rozlišovacího znaku soud uvedl, že nelze přehlížet skutečnost, že při vzniku původně žalovaného byla přítomna výhradně vůle státu, byť se tak stalo zprostředkovaně skrz společnost (obchodní korporaci) České dráhy, a.s., jejímž jediným akcionářem je stát a pro jejíž vznik byl použit

státní majetek (§ 4 odst. 2 zákona č. 77/2002 Sb., o akciové společnosti České dráhy, státní organizaci Správa železnic a o změně zákona č. 266/1994 Sb., o dráhách, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 77/1997 Sb., o státním podniku, ve znění pozdějších předpisů). Ze smlouvy o vkladu části podniku dostupné v obchodním rejstříku, kterou dne 31. 10. 2007 jako vkladatel uzavřela společnost České dráhy a jako správce vkladu původně žalovaný, plyne, že *„Byla vyčleněna a definována funkční část podniku vkladatele jako ucelená a samostatně hospodařící složka, která je plně způsobilá pro provozování železniční nákladní dopravy; Česká republika jako jediný akcionář společnosti České dráhy, a.s., vykonávající podle ustanovení § 12 zákona č. 77/2002, o akciové společnosti České dráhy ... (...) práva akcionáře prostřednictvím řídicího výboru dne 20. září 2006 vzala na vědomí ideový záměr založení dceřiné společnosti ČD Cargo, a.s. (...) a doporučila představenstvu společnosti pokračovat v součinnosti s Ministerstvem dopravy České republiky v přípravě materiálu pro rozhodnutí vlády o založení společnosti ČD Cargo, a.s.; dne 31. 10. 2007 schválila návrh smlouvy o vkladu do společnosti ČD Cargo, a.s.; představenstvo (pozn. soudu: společnosti České dráhy) svým usnesením ze dne 7. 8. 2007 schválilo záměr založit dceřinou společnost ČD Cargo, a.s., jediným zakladatelem Českými drahami, a.s., nepeněžitým vkladem části podniku (...)“* Je tak nepochybné, že bez zcela zásadní (především majetkové) ingerence státu by ke vzniku žalovaného nemohlo dojít. Samotná skutečnost, že se založení a vznik žalovaného řídily normou soukromého práva (obchodním zákoníkem), proto neobstojí jako znak svědčící pro soukromoprávní charakter žalovaného.

27. Pokud jde o hledisko osoby zřizovatele, soud zmínil, že stát je třeba považovat za zřizovatele i tehdy, kdy jediným společníkem (akcionářem) společnosti je subjekt odlišný od státu/veřejnoprávní korporace, výlučně však ovládaný státem (veřejnoprávní korporací). Ústavní soud se k otázce „zprostředkovanosti“ vlivu veřejnoprávní korporace/státu vyjádřil v nálezu ze dne 27. 3. 2018 sp. zn. I. ÚS 1262/17, v němž konstatoval, že: *„Posuzovaná věc se od případů, kdy je jediným společníkem obchodní společnosti přímo veřejnoprávní korporace, liší tím, že výlučný vliv veřejnoprávní korporace na obchodní společnost je zde zprostředkovaný, resp. je uplatňován nepřímo prostřednictvím jiných ovládaných obchodních společností. Právní následky spojené s postavením stěžovatelky jako povinného subjektu podle zákona č. 106/1999 Sb. pak na veřejnoprávní korporaci v posuzovaném případě dopadají rovněž zprostředkovaně, byť zpravidla v „opačném gardu“. Samotná „zprostředkovanost“ však nic nemění na tom, že v obou případech je to výlučně veřejnoprávní korporace, které ve výsledku jdou přímo nebo nepřímo k tíži veškeré tyto právní následky. V daném případě není jiný než veřejnoprávní korporací – byť i nepřímo – ovládaný soukromoprávní subjekt, na který by právní následky spojené s postavením stěžovatelky jako povinného subjektu podle zákona č. 106/1999 Sb. dopadaly.“* V projednávaném případě je jediným akcionářem žalobce společnost České dráhy, tedy subjekt výhradně ovládaný státem, jakožto jediným akcionářem společnosti České dráhy. Zároveň je třeba poznamenat, že společnost České dráhy je judikaturou konstantně považována za veřejnou instituci ve smyslu informačního zákona (viz např. rozsudek NSS ze dne 8. 9. 2011, č. j. 9 As 48/2011-129 nebo ze dne 27. 2. 2020, č. j. 8 As 145/2018-61). V této souvislosti soud odkazuje na usnesení Ústavního soudu ze dne 14. 5. 2019 sp. zn. I. ÚS 4158/18, z něhož se podává, že postavení veřejné instituce lze přiznat obchodní korporaci, ve které je jediným akcionářem jiný povinný subjekt podle informačního zákona. Při posouzení hlediska osoby zřizovatele tedy soud dospěl k závěru, že v případě žalovaného je naplněn znak vlastní veřejné, nikoli soukromé instituci.

28. Třetím znakem, který judikatura považuje za charakteristický pro veřejnou instituci, je křea orgánů státu. Soud k tomu uvedl, že je rozhodující, zda se při obsazování pozic v jednotlivých orgánech instituce uplatní autonomní vůle obchodní korporace jako takové či zda vytváření těchto orgánů je přímým či zprostředkovaným projevem vůle státu. Původně žalovaný je akciovou společností ve smyslu ustanovení § 243 a násl. ZOK, jejímž vrcholným orgánem je valná hromada, prostřednictvím níž akcionáři vykonávají své právo podílet se na řízení společnosti (§ 398 odst. 1 ZOK). Do působnosti valné hromady patří mj. volba orgánů akciové společnosti (volba a odvolání jejich členů), kterými jsou v případě tzv. dualistického systému představenstvo a dozorčí rada (§ 435 – 455 ZOK). V případě původně žalovaného vykonává práva jediného akcionáře společnost České dráhy, a tudíž zprostředkovaně stát jako její jediný akcionář. Konstituování jednotlivých orgánů je proto převážně v rukou státu (podle stanov žalovaného volí 2 členy sedmičlenné dozorčí rady zaměstnanci původně žalovaného), který tak fakticky realizuje působnost valné hromady žalovaného. Uzavřel, že není proto důvod nahlížet na původního žalovaného optikou tohoto dílčího hlediska jinak, než jako na veřejnou instituci.
29. Dále soud konstatoval, že posouzení předchozího hlediska nutně implikuje stejný závěr i pro naplnění kritéria existence státního dohledu nad činností žalobce. Ovládá-li stát tvorbu orgánů žalovaného a prostřednictvím nich řídí a kontroluje jeho činnost, nepochybně vykonává dohled nad činností původně žalovaného ve smyslu uvedeného znaku veřejné instituce.
30. Při posouzení posledního dílčího kritéria, kterým je hledisko veřejného účelu instituce, soud opětovně odkázal na výše citovanou judikaturu, z níž dle něj vyplýval požadavek na kumulativní (nikoli většinové) naplnění všech kritérií nálezu ČEZ a nálezu Letiště Praha. Ačkoli tedy soud vyhodnotil, že v případě původně žalovaného jsou naplněny znaky veřejné instituce podle hledisek definovaných pod písmeny a) až d) nálezu Letiště Praha, nebylo dle něj toto zjištění určující pro (konečný) závěr o veřejné/soukromé povaze původně žalovaného. K případné existenci veřejného účelu uvedl soud následující: *„Veřejný účel jako typický znak veřejné instituce je nutno dovodit především z legální deklarace takového účelu, pokud jí zákonodárce do právní normy považoval za potřebné vtělit. V projednávaném případě je nutno zejména reflektovat, že původně žalovaný je podnikatelský subjekt, který se účastní hospodářské soutěže v rovnocenném (nemonopolním) postavení jako ostatní soutěžitelé. Předmětem podnikání původně žalovaného je mj. provozování drážní dopravy podle zákona o dráhách v rozsahu vydaných licencí. Původní žalovaný v tomto směru přelíhavě konstatoval, že do smluvních vztahů vstupuje pouze jako neveřejný nákladní dopravce, neboli že podle § 24 odst. 3 zákona o dráhách provozuje neveřejnou drážní dopravu. V dopisu ze dne 3. 7. 2019, jímž reagoval na žádost, původně žalovaný uvedl, že rozhodnutím Drážního úřadu ze dne 16. 12. 2013 bylo stanoveno, že již neprovozuje veřejnou drážní dopravu. Soud ověřil, že tuto informaci původně žalovaný zveřejnil na svých internetových stránkách (www.cdcargo.cz) s tím, že s účinností od 21. 3. 2014 původně žalovaný vydává pro zajištění neveřejné nákladní dopravy nové dokumenty, a to Smluvní přepravní podmínky ČD Cargo, a.s. (SPP) a Tarif ČD Cargo, a.s. (TVZ), které jsou dostupné na odkazem označených internetových adresách. Neveřejný charakter původně žalovaným provozované nákladní drážní dopravy v zásadě nedává jakýkoli prostor pro úvahu o tom, že původně žalovaný má svou činností (existencí, resp. fungováním v širším smyslu) naplňovat veřejný účel. Naopak je třeba akcentovat skutečnost, že povinnost poskytovat informace podle informačního zákona by původně žalovaného mohla nedůvodně znevýhodnit v jeho postavení v rámci hospodářské soutěže oproti jiným podnikatelským subjektům, kteří informační povinnost nemají (viz bod [76] nálezu ČEZ). Ústavní soud v nálezu*

ČEZ také poukázal na podstatu existence a fungování společnosti ČEZ, a.s. spočívající především v podnikání, jehož účelem je dosahování zisku. Tato argumentace je dle názoru soudu přílehlavá i v nyní projednávané věci, jelikož původně žalovaný je v postavení podnikatele ve smyslu § 421 odst. 1 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, a zároveň nevykonává veřejnou moc ani se na jejím výkonu nijak nepodílí.

31. Lze uzavřít, že původně žalovaného nelze za současného právního stavu považovat za veřejnou instituci podle informačního zákona. Původně žalovaný tak nemá postavení správního orgánu ve smyslu § 4 odst. 1 písm. a) s. ř. s. a jeho sdělení, která žalobce napadl žalobou, nemohou být správním rozhodnutím podle § 65 a násl. s. ř. s. V projednávaném případě tak vůbec není dána pravomoc správních soudů věc rozhodnout, což představuje neodstranitelný nedostatek podmínek řízení [§ 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s.], pro který soud žalobu usnesením ze dne 2. 12. 2020, č. j. 9 A 109/2019-118 odmítl a rozhodl o vrácení soudního poplatku a nákladech řízení.“
32. Ke kasační stížnosti žalobce NSS rozsudkem ze dne 25. 2. 2021, č. j. 1 As 478/2020-45 popsané usnesení zdejšího soudu zrušil, byť z jiných, než žalobcem namítaných důvodů (dále též „zrušující rozsudek NSS“). V odůvodnění poukázal na závěry svého rozsudku ze dne 30. 10. 2020, č. j. 4 As 155/2020-42 a uvedl, že zdejší soud měl postupovat v souladu novelizovaným zněním § 20 odst. 5 informačního zákona a jako s žalovaným jednat s Úřadem pro ochranu osobních údajů.

III. Posouzení věci Městským soudem v Praze po zrušujícím rozsudku NSS ze dne 25. 2. 2021, č. j. 1 As 478/2020-45

33. Vázán právním názorem NSS zdejší soud v dalším posouzení věci jednal jako s žalovaným s Úřadem pro ochranu osobních údajů (dále jen „žalovaný“), původní žalovaný uplatnil práva osoby zúčastněné na řízení.
34. Žalovaný ve vyjádření ze dne 19. 4. 2021 ve věci odkázal na stanovisko k podané žalobě uplatněné původním žalovaným. Dále se vyjádřil k možné náhradě nákladů řízení. K tomu poukázal na specifické okolnosti přechodu působnosti strany žalované na něj, které s ohledem na judikaturu správních soudů při rozhodování o nákladech řízení považoval za důvody zvláštního zřetele hodné. OZŘ se k věci již nevyjádřila.
35. Po nastalém procesním vývoji se městský soud znovu zabýval podanou žalobou a neshledal důvod odchytil se od závěrů, které již dříve vyslovil v usnesení ze dne 2. 12. 2020, č. j. 9 A 109/2019-118 tak, jak jsou uvedeny výše. Opětovně uzavřel, že původně žalovaného nelze za současného právního stavu považovat za veřejnou instituci podle informačního zákona. Původní žalovaný tak nemá postavení správního orgánu ve smyslu § 4 odst. 1 písm. a) s. ř. s. a jeho sdělení, která žalobce napadl žalobou, nemohou být správním rozhodnutím podle § 65 a násl. s. ř. s. V projednávaném případě tak vůbec není dána pravomoc správních soudů věc rozhodnout, což představuje neodstranitelný nedostatek podmínek řízení [§ 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s.], pro který soud žalobu usnesení ze dne 29. 4. 2021, č. j. 9 A 109/2019-165 odmítl.
36. Také toto uvedené usnesení zdejšího soudu bylo ke kasační stížnosti žalobce zrušeno rozsudkem NSS ze dne 12. 5. 2022, č. j. 1 As 130/2021-45 (dále jen „zrušující rozsudek č. 2“). Ve zrušujícím rozsudku č. 2 NSS zejména uvedl, že zdejší soud vyšel při posouzení věci ze správných rozhodnutí soudů (tj. nález Letiště Praha a nález OTE), avšak nesprávně interpretoval jejich závěry. NSS uvedl, že nelze souhlasit s názorem zdejšího soudu, že kritéria uvedená v nálezu Letiště musí být splněna kumulativně, nýbrž že je třeba vyjít z „převahy“ znaků, které jsou pro soukromou či veřejnou instituci typické, přičemž převahu těchto znaků nelze chápat ryze aritmeticky. Dále konstatoval, že zdejší soud ve svém

usnesení došel k závěru, že veřejnoprávní povaha vzniku, osoby zřizovatele, kreace orgánů i existence (státního) dohledu je u OZŘ dána. Dodal, že ač nelze vyloučit, že poslední kritérium – soukromoprávní či veřejnoprávní účel instituce může být pro závěr o posouzení OZŘ jako veřejné instituce dle informačního zákona rozhodný, musí takovému závěru předcházet adekvátní úvaha. Takovou úvahu však zdejší soud ve svém usnesení neobsáhl. NSS upozornil na to, že zdejší soud: „*ani blíže nezkoumal činnost osoby zúčastněné na řízení, resp. její postavení na trhu a charakter činnosti (zda je výhradním přepravcem pro armádu, státní podniky a instituce, vlastní strategické nemovitosti, zajišťuje i jiné činnosti veřejného charakteru apod.)*“. Uvedl, že je nutné objasnit, nakolik jsou společnost České dráhy, jakožto ovládající osoba a mateřská společnost, a OZŘ, jakožto ovládaná osoba a dceřiná společnost, rozdílné.

37. NSS ve zrušujícím rozsudku č. 2 zavázal zdejší soud k tomu, aby v souladu s judikaturou (nález Letiště Praha a na něj navazující judikatura) zkoumal postavení OZŘ jako veřejné instituce dle § 2 odst. 1 informačního zákona, zejména se zaměřením na kritérium veřejného účelu instituce, a jeho intenzitu ve vztahu k určení povahy instituce. Zavázal soud dále k tomu, aby neopomenul zohlednit skutečnost, že osoba ovládající OZŘ je veřejnou institucí.

IV. Posouzení věci Městským soudem v Praze po zrušujícím rozsudku č. 2

38. Zdejší soud tedy vázán zrušujícím rozsudkem č. 2 opětovně posuzoval postavení OZŘ jako veřejné instituce ve smyslu § 2 odst. 1 informačního zákona. Jednal postupem podle ust. § 51 odst. 1 s. ř. s., neboť účastníci takový potup soudu akceptovali.
39. OZŘ ve vyjádření ke zrušujícímu rozsudku č. 2 sdělila, že její účel a charakter je ryze soukromý, nebyla zřízena k uspokojování veřejných či celospolečenských potřeb a neobstarává věci ve veřejném zájmu nebo určené pro veřejnost. Uvedla, že její podíl na výkonech sítě Správy železnic, tj. na konkurenčním trhu činí 57,55 %. Přisvědčila, že poskytuje služby státním podnikům či organizacím, např. i Armádě ČR, jedná se však toliko o výsledek obchodního jednání a jejího úspěchu ve veřejných zakázkách zadáných těmito institucemi. Odmítla, že by tyto zakázky získávala proto, že je její mateřskou společností společnost České dráhy, získává je pro kvalitu poskytovaných služeb. Upozornila také, že není ani zadavatelem ve smyslu ZZVZ. Oba zákony podle judikatury totožně vyžadují u subjektů, které jim mají podléhat, veřejný zájem na jejich provozu. K tomu odkázala na výsledky šetření ÚOHS, který opakovaně konstatoval, že OZŘ není veřejnou institucí dle ZZVZ. Dodala, že by bylo absurdní, aby byla v jednom případě posouzena tak, že nenaplnuje veřejný účel a není veřejný zájem na jejím provozu, a v druhém případě opačně. Závěrem uvedla, že nevlastní žádné strategické nemovitosti. S odkazem na doktrínu uvedla, že kritérium soukromého či veřejného účelu instituce je nejpodstatnějším kritériem z kritérií uvedených v nálezu Letiště Praha, proto její soukromý účel musí převážet nad ostatními kritérii.
40. Žalobce v reakci na zrušující rozsudek č. 2 a na vyjádření OZŘ uvedl, že OZŘ má atypické postavení oproti ostatním železničním dopravcům. Upozornil také na to, že OZŘ poskytuje přepravu poštovních zásilek státnímu podniku Česká pošta, s. p. Dále konstatoval, že skutečnost, že OZŘ byla postavena mimo režim ZZVZ s nyní projednávanou věcí vůbec nesouvisí, navíc je do značné míry sporná. Dodal, že by bylo naopak absurdní, aby OZŘ, která je povinna zveřejňovat smlouvy v registru smluv, nepodléhala informačnímu zákonu. K tomu odkázal na usnesení Ústavního soudu ze dne 14. 5. 2019, č. j. I. ÚS 4158/18.

41. Soud posoudil projednávanou věc následujícím způsobem:
42. Pokud se týká prvních čtyř kritérií z nálezu Letiště Praha, setrval soud na svém předchozím posouzení podrobně vysvětleném ve svém usnesení ze dne 2. 12. 2020, č. j. 9 A 109/2019-118, od něž neshledal důvod se odchýlit a na nějž v podrobnostech odkazuje.
43. Ač si je soud vědom, že dle ustálené judikatury (především dle nálezu Letiště Praha a na něj navazující judikatury) je rozhodující, zda znaky veřejné instituce u posuzovaného subjektu převažují, a že první čtyři kritéria byla podle jeho názoru naplněna, nelze vyloučit, že by poslední kritérium (veřejnoprávní, či soukromoprávní účel instituce) mohlo převážet ostatní kritéria. Ostatně to nevyloučil ani NSS ve svém zrušujícím rozsudku č. 2.
44. Proto se soud v souladu se závazným právním názorem vysloveným ve zrušujícím rozsudku č. 2 opětovně zabýval posouzením účelu OZŘ, a to z hlediska její činnosti, jejího charakteru, resp. postavení na trhu tak, stanovil NSS (tj. zda je OZŘ výhradním přepravcem pro armádu, státní podniky a instituce, zda vlastní strategické nemovitosti, zajišťuje i jiné činnosti veřejného charakteru, apod.)
45. Z informací dostupných na webových stránkách OZŘ www.cdcargo.cz, konkrétně z výroční zprávy za rok 2021 vyplynulo, že OZŘ má s mateřskou společností České dráhy uzavřeno přes 270 smluv (viz str. 167 a následující), jedná se přitom například o smlouvy o nájmu nemovitostí, o dodávkách tepla a vody, nafty, apod. Také své mezinárodní aktivity koordinuje ve spolupráci se společností České dráhy (viz str. 37). Dále z výroční zprávy za rok 2021 vyplynulo, že OZŘ vlastní 229 blíže nespecifikovaných budov a 260 blíže nespecifikovaných pozemků (viz str. 29). Z veřejně dostupného registru smluv vyplynulo, že kromě smluv s mateřskou společností má nebo měla OZŘ uzavřeny také smlouvy např. s ministerstvem obrany ohledně přepravy armádních statků, s Českou poštou o přepravě zásilek, se společností Lesy ČR, s. p., se Správou železniční dopravní cesty, státní organizací, a s dalšími státními podniky a institucemi. Vzhledem k množství těchto smluv (vyhledávání v registru smluv při zadání OZŘ jako smluvní strany přineslo více než 1100 výsledků, ač je skutečností, že některé z nich, dle odhadu soudu třetina, se týkaly jiných smluvních stran s obdobným názvem) se však míjí s parametry přezkumné činnosti soudu, aby tento zkoumal, každou ze smluv a posuzoval její případný vliv na veřejnoprávní či soukromoprávní charakter činnosti OZŘ. Do rámce přezkumné činnosti soudu nespadá ani pátrání, zda jsou v registru uzavřené smlouvy smlouvami o výhradní přepravě pro ministerstva, státní podniky a instituce, výhradními, či nikoli. Takové zkoumání by obnášelo seznámení se s každou z daných smluv a případně, nebylo-li by ve smlouvě uvedeno, že se jedná o smlouvu výhradní, pak také pátrání po tom, zda nemá daná státní instituce uzavřeny obdobné smlouvy i s dalšími subjekty. Také co se týká vlastnictví strategických nemovitostí, soud v rámci parametrů své přezkumné činnosti není schopen zjišťovat, jaké konkrétní nemovitosti OZŘ vlastní a hodnotit jejich strategičnost. Ze spisového materiálu přitom nevyplývají veškeré relevantní uvedené informace, na jejichž základě by soud mohl zkoumat charakter činnosti OZŘ a její postavení na trhu. Ani z volně dostupných zdrojů nejsou tyto informace dohledatelné, a to především co do nemovitostí ve vlastnictví OZŘ. Soud přitom takové informace k postupu v souladu s ustálenou judikaturou a se závazným právním názorem NSS obsaženým ve zrušujícím rozsudku č. 2 potřebuje.

V. Závěr a náklady řízení

46. Soud proto žalobou napadené rozhodnutí podle § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s. zrušil bez jednání, neboť skutkový stav, který vzal správní orgán za základ napadeného rozhodnutí,

vyžaduje rozsáhlé nebo zásadní doplnění. Na žalovaném, resp. OZŘ tak bude, aby v dalším řízení doplnila spisový materiál o všechny potřebné informace, na jejichž základě je možné dostatečně posoudit, zda charakter činnosti OZŘ a její postavení na trhu odpovídá veřejnoprávnímu nebo soukromoprávnímu účelu instituce, a znovu rozhodl.

47. O nákladech řízení soud rozhodl v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s., podle kterého má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V řízení měl plný úspěch žalobce, proto soud uložil žalovanému povinnost uhradit mu náklady řízení. Náklady řízení sestávají ze zaplaceného soudního poplatku za podání dvou kasačních stížností ve výši 2 x 5 000 Kč [položka 19 sazebníku poplatků k zákonu č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích] a z odměny za zastoupení žalobce advokátem v rozsahu 6 úkonů právní služby (převzetí a příprava zastoupení, žaloba, replika ze dne 11. 12. 2019 k vyjádření žalovaného, duplika ze dne 16. 11. 2020, sepis kasační stížnosti ze dne 14. 12. 2020, vyjádření ze dne 4. 8. 2022 ke zrušujícímu rozsudku č. 2; soud nepřiznal žalobci náklady na sepis kasační stížnosti ze dne 7. 5. 2021, neboť tato je obsahově téměř zcela totožná s kasační stížností ze dne 14. 12. 2020, ani porady s klientem před podáním repliky, dupliky či kasačních stížností) dle § 11 odst. 1 písm. a), d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátní tarif (dále jen „advokátní tarif“) po 3 100 Kč (§ 7 bod 5 ve vazbě na § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu) včetně 6 režijních paušálů po 300 Kč podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu. Zástupce žalobce doložil, že je plátcem DPH, soud mu proto přiznal též částku odpovídající výši 21 % DPH z vyčíslené odměny za zastoupení, kterou je povinen jako plátce odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., tj. 4 284 Kč. Celkem tvoří náklady řízení částku ve výši 34 684 Kč (10 000 + 18 600 + 1 800 + 4 284). Soud uložil žalovanému povinnost zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení v této výši ve stanovené lhůtě k rukám jeho právního zástupce.
48. Soud pro úplnost dodává, že se neztotožnil s argumentací žalovaného, kterou brojl proti případnému stanovení mu povinnosti hradit náklady soudního řízení žalobci. Soud zdůrazňuje, že na žalovaného s účinností od 2. 1. 2020 přešla působnost rozhodovat v odvolacím řízení dle informačního zákona ex lege. Zákonodárce žalovanému svěřil postavení odvolacího správního orgánu proti rozhodnutím povinných subjektů ve smyslu § 2 odst. 1 informačního zákona, kterého je třeba vnímat jako správní orgán ve smyslu § 4 odst. 1 s.ř.s., byť u něho nelze určit nadřízený správní orgán ve smyslu § 178 správního řádu. Soud proto neshledal důvod, proč postavení žalovaného v nyní projednávaném řízení odlišovat od postavení jiných správních orgánů rozhodujících ve správních řízeních, které dle zásad dělené správy rovněž mají povinnost nést náklady spojené se soudním řízením dle s.ř.s. Jestliže by tomu tak v těchto případech rozhodování v rámci zákona o svobodném přístupu k informacím být nemělo, bylo na zákonodárci, aby tento postup do předmětné právní úpravy uvedl. Nepřiznat náhradu nákladů žalobci, který měl ve věci úspěch, a který situaci vzniklou v důsledku změny informačního zákona nijak nezavinil, by nebylo spravedlivé.
49. Podle ustanovení § 60 odst. 5 s.ř.s. má osoba zúčastněná na řízení právo na náhradu jen těch nákladů, které jí vznikly v souvislosti s plněním povinnosti, kterou jí soud uložil. Z důvodu zvláštního zřetele hodné může soud na návrh přiznat právo na náhradu dalších nákladů řízení. Ani zdejší soud, ani NSS OZŘ žádnou povinnost neukládaly a ze správního ani soudního spisu neshledal žádný důvod hodný zvláštního zřetele, pro který by bylo lze náhradu nákladů řízení přiznat.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Praha 29. září 2022

JUDr. Naděžda Řeháková, v. r.
předsedkyně senátu